

Abstracts mondelinge presentaties

Effectonderzoek activerend huisbezoek bij Turkse en Marokkaanse oudere migranten

A.M.J. Chorus,¹ J. Klercq,² M. Hopman-Rock¹

¹TNO Kwaliteit van Leven, Leiden

²ODYSSEE, Baarn

E-mail: astrid.chorus@tno.nl

Inleiding: In de komende decennia zal het aantal Turkse en Marokkaanse ouderen met zelfzorgproblemen toenemen, dat niet over voldoende hulpbronnen beschikt om deze draaglast te compenseren. Ook zullen meer van deze ouderen 'genooddaakt' zijn een beroep te doen op zorgvoorzieningen, omdat het aantal verpleegkundige handelingen zal toenemen en de informele hulp van kinderen niet meer voldoende is. Momenteel is er een grote afstand tussen deze ouderen en professionele hulpverleners. Activerend Huisbezoek, een succesvolle activeringsmethode gebaseerd op mondelinge interviews, lijkt een veelbelovende methode om ook een brug te slaan tussen de hulpvraag van oudere migranten en professionele hulpverleners. Het doel van dit onderzoek is de effecten van Activerend Huisbezoek te evalueren bij Turkse en Marokkaanse ouderen.

De opzet van het onderzoek betreft een gerandomiseerde, gecontroleerde interventiestudie bij Turkse en Marokkaanse ouderen, met een voor- en nameting. De interventiegroep kreeg gedurende 6 maanden Activerend Huisbezoek. De controlegroep kreeg Vriendschappelijk Huisbezoek. De onderzochte uitkomstmaten waren: eenzaamheid, sociale steun, fysieke en geestelijke gezondheid, sociaal gedrag en zelfredzaamheid, gebaseerd op mondelinge interviews. In de analyse is nagegaan in hoeverre de toestand van Turkse of Marokkaanse ouderen die Activerend Huisbezoek ontvingen verbeterde ten opzichte van de controlegroep.

Bij Turkse ouderen werd geen gunstiger effect aangetoond van Activerend Huisbezoek op de onderzochte uitkomstmaten ten opzichte van Vriendschappelijk Huisbezoek. Aangezien de uitval groot (36%) was onder de Turkse deelnemers kunnen de resultaten vertekend zijn door factoren anders dan in dit onderzoek bekeken konden worden. Uitvallers waren voornamelijk ouderen met inwonende kinderen of inwonend bij kinderen.

Bij Marokkaanse ouderen is een gunstiger effect van Activerend Huisbezoek gevonden op de zelfredzaamheid van vrouwen. De uitval in deze groep was slechts 5%. De overige resultaten laten geen gunstiger effect van Activerend Huisbezoek zien op de andere uitkomstmaten ten opzichte van Vriendschappelijk Huisbezoek.

Aangetoond is dat activerend Huisbezoek een positief effect heeft op de zelfredzaamheid bij Marokkaanse oudere vrouwen. Effecten op andere beoogde uitkomsten laten geen meerwaarde van Activerend Huisbezoek zien in vergelijking met Vriendschappelijk Huisbezoek bij zowel Turkse als Marokkaanse ouderen.

Evaluatie van Victory Camp, een zomerkamp voor jongeren met overgewicht

M.R. Crone,¹ J. Bruil,² S.I. de Vries, P. van Dommelen,¹ O.H. van der Baan-Slootweg³

¹TNO Kwaliteit van Leven, Leiden

²ZonMw, Den Haag

³Heideheuvel, Hilversum

E-mail: matty.crone@tno.nl

15% van de kinderen in Nederland heeft overgewicht en 3% is obees. De gevolgen van overgewicht op de kinderteeltijd zijn ernstig. Overgewicht verhoogt de kans op hart- en vaatziekten, aandoeningen aan het bewegingsapparaat, diabetes mellitus type 2, en psychosociale problemen. Daarom heeft Stichting Victory for Life Victory Camp (VC) ontwikkeld. VC is een twee weken durend zomerkamp voor jongeren met overgewicht in Nederland. Gedurende VC leren de jongeren hoe energie-inname kan worden verminderd, hoe inactiviteit te verminderen en fysieke activiteit te verhogen en zelfvertrouwen te vergroten. Het doel van dit onderzoek was na te gaan wat het effect van VC was op overgewicht, eet- en beweeggedrag, zelfvertrouwen en kwaliteit van leven bij jongeren met overgewicht.

Bij adolescenten (11-19 jaar) die deelnamen aan het zomerkamp werden de volgende gegevens gemeten: eet- en beweeggedrag, BMI, zelfvertrouwen en kwaliteit van leven. Deze gegevens werden gemeten bij de start van het zomerkamp (To), aan het einde van het zomerkamp (T1), 6 maanden (T2) en 1 jaar (T3) na het zomerkamp.

Van 67 van de 95 adolescenten die deelnamen aan het kamp waren er gegevens van de nulmeting en de laatste nameting (respons=71%). Er zijn positieve veranderingen gevonden voor voedingsgedrag, zo dronk 29% bij To nooit frisdrank en 60% bij T3 ($p=0,004$). De gemiddelde BMI SDS daalde van 2,74 (SD 0,50) naar 2,57 (SD 0,63) ($p<0,001$). 33% van de jongeren viel na 1 jaar in een gunstigere BMI-categorie dan bij de nulmeting. De jongeren gaven verder aan dat ze na het zomerkamp een significant betere kwaliteit van leven hadden ($p<0,001$).

Deelname aan VC hangt samen met een positieve verandering in de mate van overgewicht en een verbetering van de kwaliteit van leven van jongeren. Dit geeft aan dat een dergelijk zomerkamp voor adolescenten met overgewicht een goede eerste stap kan zijn in het controleren van hun gewicht.

Convenant gezondheidsbevordering in lokaal perspectief: de eerste resultaten van vraaggerichte landelijke-lokale samenwerking

D. van Dale, E. Ruland, C. Hekkink

NIGZ, Woerden

E-mail: dvandale@nigz.nl

In het kader van het convenant Gezondheidsbevordering in lokaal perspectief 2005-2008 ondersteunt het NIGZ GGD'en en gemeenten in 12 regio's en 19 projecten bij de uitvoering van gezondheidsbevordering in het kader van gemeentelijk gezondheidsbeleid.

Deze ondersteuning van de lokale gezondheidsbevordering door het NIGZ is gericht op het implementeren van best practices en is onder te verdelen in vijf verschillende fasen: verkenning, organisatie, uitvoering, evaluatie en verankering. Voor-